

Samtidskunst fra tastaturet

Nettkunsten, eller den internett-baserte samtidskunsten, er så ung at dens bestemødre ikke er mer enn drøyt 30 år gamle. Historien om sjangerens første helter fortelles nå på Museet for samtidskunst.

Av Marit Strømmen

Lørdag åpnet to nye utstillinger på Museet for samtidskunst i Oslo. Den ene presenterer videokunstneren Paul McCarthy's kunstnerskap, og ble omtalt i Klassekampen lørdag. Den andre heter *Skrevet i stein. En net.art arkeologi* og handler om 1990-tallets internettbaserte kunstaktivisme.

– Utstillingen er ment som en «peker» til andre verk, slik de eksisterer på nettet, sier Per Platou som har holdt på med utstillingen i to år.

Selv om videokunsten startet omkring 1970, og altså er en noe yngre kunstart enn den såkalte nettkunsten, har kunst basert på videokameraer og datamaskiner visse fellestrekk.

Demokratisering

Både videokunsten og nettkunsten oppstod som følge av nye teknologiske forutsetninger. Begge disse praksisene representerer en viss demokratisering av kunstfeltet, der flere aktører ble i stand til å skaffe seg relativt billig utstyr. Med dette laget de arbeider som lett kunne distribueres. Både den unge videokunsten og den unge nettkunsten var skeptiske til den etablerte kunstinstansjonens verdier. Likefullt har museer og samlinger nå forlengst tatt internettkunsten og videofilmen inn i varmen.

SKJERMUTSKRIFT: *Olia Lialinas Agatha Appears* fra 1997.

– Hvilke strategier har dere for å opprettholde en kritisk posisjon innenfor kunstinstansjonen?

Klassekampen spurte Platou, erfaren nettaktivist, kunstner og hovedansvarlig for utstillingen *I>Skrevet i stein. En net.art arkeologi*.

– For det første har dette feltet lite felles teori, noe jeg mener er et svakt utgangspunkt for enhver diskurs. Men det foregår reelle diskusjoner for eksempel på e-postlister og i organisasjoner som amerikanske Rhizome. Mange er oppatt av ikke å kalle dette kunst, de nekte kategorisk å la seg plassere innen kunstfeltet, nettopp fordi nettkunst i dag ikke har noe kritisk potensial lenger. Det er i hvert fall ingen ekte nettkunstnere som kaller seg «nettkunstner», hevder Platou.

Relikvie-modem

Et av utstillingens hovedverk er Blank og Jerons massive, grå marmortavler. Innskrevet i steinen er teksten «an introduction to net.art.» av Alexei Shulgin. Oslo-aktuelle Shulgin er opprinnelig fotograf, bor i Moskva og arbeider som

kunstner, kurator, teoretiker og musiker. I 1995 startet han Moscow WWWArt Centre og regnes som en betydningsfull deltaker i miljøet. I dag underviser han blant annet ved det uavhengige utdanningsprogrammet for nye medier ved ProArte i St. Petersburg.

Shulgin er en av sjangerens fem skapere som kanoniseres i denne utstillingen. En annen er den alternative skjermutskriftsprodusenten og nettdivaen Olia Lialina. Til tross for at hun bare er i begynnelsen av trettiårene, regnes hun som en av nettkunstens bestemødre. Den russiske cyberfeministens gamle modem stilles nå ut på en pødestall i banksalen i Museet for Samtidskunst.

Modemet er skaffet til veie av Per Platou. Sammen med Grethe Melby og Anne Lise Wullum har Platou satt sammen en utstilling som viser nettkunstens formative periode mellom 1994 og 1999, perioden som også omtales som *the Heroic Period*.

For Platou handler ikke dette mye om kunst.

– Det handler om politikk, nettverk og teknologi, men også lek og diskurs, sier Platou som har gått naturhistorisk til verks i arbeidet med internettets kunstneriske fortellerteknikker.

marit.strommen@klassekampen.no

” Utstillingen er ment som en «peker» til andre verk slik de eksisterer på nettet

Per Platou, nettaktivist